

Schaalvergroting in de sport

1 december 2014 // Mulier Instituut // Door: David Romijn

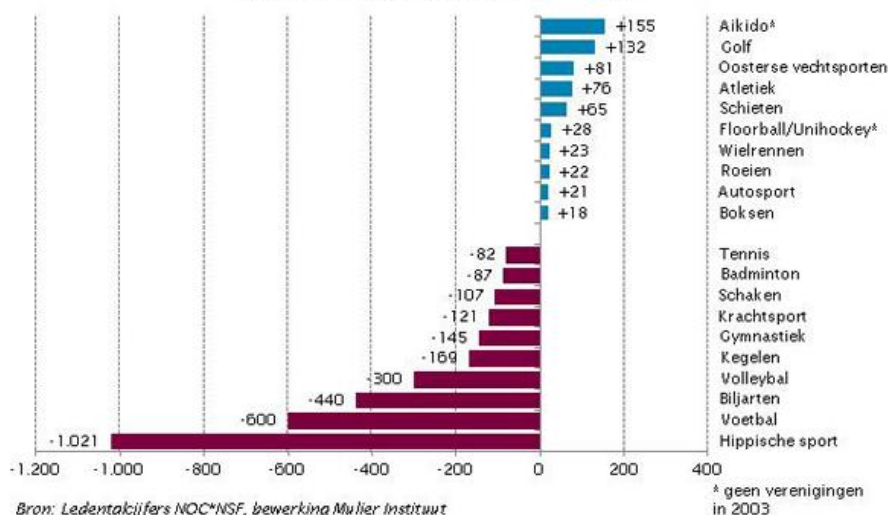
Het aantal aikidoverenigingen steeg van 0 naar 155 nieuwe verenigingen.

Deze week verschenen de ledentallenrapportage 2013 van [NOC*NSF](#) en de rapportage 'Verenigd in verandering' van het [Sociaal Cultureel Planbureau](#) (SCP). Beiden laten zien dat de Nederlander zich nog steeds graag verenigt in de sport. Sinds 2003 steeg het aantal verenigingssporters met 6,5 procent, dat is bijna twee keer hoger dan de bevolkingsgroei in die periode (+3,5%). Absoluut groeide in de afgelopen tien jaar de lidmaatschappen van sportverenigingen met 289.633 naar 4.776.340.

Ondanks het toenemend aandeel lidmaatschappen daalde het aantal verenigingen in dezelfde periode met 3.597. Jaarlijks verdwijnen dus gemiddeld bijna 360 sportverenigingen. De hippische sport (-1.021) en voetbal (-600) zagen het laatste decennium de meeste verenigingen verdwijnen. Opvallend is dat beide bonden tegelijkertijd wel een ledengroei noteerden van respectievelijk 46 en 16 procent. Bij de overige dalers gaat het verdwijnen van verenigingen wel hand in hand met ledenverlies.

Het zijn vooral de sporten in ontwikkeling die de top-10 van stijgers vormen. Zo steeg aantal aikidoverenigingen van 0 naar 155 nieuwe verenigingen en ook in het golf steeg het aantal verenigingen naar 310 (+74%). Maar ook in meer traditionele sporten zoals atletiek (+76) en wielrennen (+23) zagen een meer nieuwe verenigingen het licht dan dat bestaande verdwenen. Opvallend is de magere groei van het aantal verenigingen in het hockey. Slechts 12 hockeyverenigingen kwamen er tussen 2003 en 2013 in bij (320 in 2013). Tegelijkertijd groeide het aantal leden van de KNHB wel met 79.184 (+49%).

Ontwikkeling aantal verenigingen per sportbond
(top-10 stijgers en dalers) 2003-2013

Afname van verenigingen en toename van leden; de sportvereniging - de hockeyvereniging voorop - doet aan schaalvergroting. Het gemiddeld aantal leden per vereniging ging van 161 in 2003 naar 197 in 2013. De golfvereniging is gemiddeld de grootste met gemiddeld 1.281 leden in 2013. Hockey (754), atletiek (395) en voetbal (384) volgen. De kleinste verenigingen zijn te vinden in minigolf (18), dansen (14) en kegelen (13).

Nb. bergbeklimmen, luchtvaart en skiën zijn niet meegenomen in de analyse, omdat hier sprake is van een vorm van lidmaatschap bij de betreffende bond.

Foto: [Aikido Bert Ketelarij](#)